

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
1.2 Facultatea /	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	ȘCOALA DOCTORALĂ
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclu de studii	DOCTORAT
1.6 Programul de studii / Calificarea	DREPT

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		TEORIA GENERALĂ A DREPTULUI FISCAL					
2.2 Titularul activităților de curs		Prof.univ.dr. Radu Bufan					
2.3 Titularul activităților de seminar		Prof.univ.dr. Radu Bufan					
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					90
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					95
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					91
Tutoriat					10
Examinări					3
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual	289				
3.8 Total ore pe semestru	325				
3.9 Numărul de credite	13				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• -
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	• -

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Înțelegerea identității și apartenenței dreptului fiscal • Înțelegerea rolului principiilor în interpretarea dreptului fiscal • Corelarea corectă a dispozițiilor dreptului fiscal român cu dreptul fiscal al UE și cu cel fiscal internațional • Explicarea normelor anti-abuz și anti-evitare în dreptul fiscal
-------------------------	--

Competențe transversale	• Înțelegerea importanței dreptului fiscal în ansamblul dreptului afacerilor • Aplicarea corespunzătoare a principiilor dreptului fiscal în procedura fiscală necontencioasă • Manifestarea unei atitudini responsabile față de pregătirea continuă, cunoașterea operativă și aplicarea corespunzătoare a noilor legi sau a modificărilor și a jurisprudenței
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea bazei teoretice și a instrumentarului științific necesar corectei interpretări și aplicării a normelor dreptului fiscal în toate domeniile acestuia
7.2 Obiectivele specifice	• Cunoașterea principiilor utilizate de către CJUE în interpretarea domeniilor armonizate ale dreptului fiscal la nivelul UE • Aplicarea corectă a metodelor de interpretare cele mai adecvate în jurisprudența internă • Respectarea echilibrului corect între drepturile și obligațiile părților raportului juridic de drept fiscal.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Problema evoluției și autonomiei dreptului fiscal. Legăturile dreptului fiscal cu alte discipline.	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	2 ore
2. Principiile dreptului fiscal. Perspectiva constituțională. Elemente de drept comparat.	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	4 ore
3. Sursele dreptului fiscal. Sursele interne. Actele normative subordonate legii.	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	2 ore
4. Sursele externe ale dreptului fiscal. Convențiile de evitare a dublei impuneri. Interpretarea Convențiilor Model OECD	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	4 ore
5. Regulile anti-abuz. Perspectiva americană și europeană. Regulile generale și regulile speciale anti-abuz.	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	4 ore
6. Interpretarea dreptului fiscal. Repere ale teoriei generale a dreptului. Metode de interpretare utilizate în dreptul comparat. Interpretarea dreptului fiscal în doctrină și jurisprudența internă.	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	4 ore

7. Principii ale dreptului UE utilizate în opera de interpretare de către CJUE.	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	2 ore
8. Conflictul dintre normele contractuale ale părților și normele fiscale	Expunerea, conversația euristică, problematizarea, argumentarea	2 ore
8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Principiile dreptului fiscal	Dezbaterea, exercițiul, studiul de caz, activitatea independentă	2 ore
2. Sursele dreptului fiscal	Dezbaterea, exercițiul, studiul de caz, activitatea independentă	4 ore
3. Interpretarea normelor de drept fiscal	Dezbaterea, exercițiul, studiul de caz, activitatea independentă	2 ore
4. Contractele civile/comerciale și efectele lor în dreptul fiscal	Dezbaterea, exercițiul, studiul de caz, activitatea independentă	2 ore
5. Regulile anti-evitare și anti-abuz	Dezbaterea, exercițiul, studiul de caz, activitatea independentă	2 ore
Bibliografie: 1. R. Bufan (coord.), Tratat de drept fiscal, vol. I - Partea generală, Ed. Hamangiu, București, 2016 2. R. Bufan, Jacques Malherbe (coord.), Tratat de drept fiscal, vol. II – Drept fiscal al Uniunii Europene, Ed. Hamangiu, București, 2018 3. Radu Bufan (coord.), Codul fiscal comentat, Ed. Wolters Kluwer, varianta electronică a produsului sintact (Wolters Kluwer), 2020; 4. J. Lamarque, O. Negrin, L. Ayrault, <i>Droit fiscal général</i>, ediția a 4-a, LexisNexis, Paris, 2016; 5. A. Tiberghien, Petit cours d'interprétation, Revue Generale de Fiscalité (R.G.F), aug-sept 1993. 6. K. Tipke, J. Lang, <i>Steuerrecht</i>, ed. a 23-a, Ed. Dr. Otto Schmidt, Köln, 2018. 7. Laurence Vapaille, La doctrine administrative fiscale, Ed. L'Harmattan, Paris, 1999 8. D. Birk, M. Desens, H. Tappe, <i>Steuerrecht</i>, ediția a 21-a, C.F. Müller, Heidelberg, 2018;		

9. R. Bourget, *La science juridique et le droit financier et fiscal. Étude historique et comparative du développement de la science juridique fiscale (fin XIXe et XXe siècles)*, Dalloz, 2012, colecția Nouvelle Bibliothèque de Thèses.
10. F. Vanistendael, Les principes généraux de droit en droit fiscal, *Revue Generale de Fiscalité*, (R.G.F.) Bruxelles, no. 4 - avril 1991.
11. F. Vanistendael, Legal Framework for Taxation , F.M.I., in „Tax law design and drafting”, 1996, vol. 2.
12. Elena Simina Tănăsescu, Principiul egalității în dreptul românesc, Ed. All Beck, 1999.
13. E. Colla, L'élaboration de la loi fiscale, La règle de l'égalité devant l'impôt dans la jurisprudence de la Cour d'arbitrage, *Actualités du droit*, Rev. Fac. de Droit Liege, nr. 2/1993.
14. I. Muraru, M. Constantinescu, Ordonanța Guvernamentală. Doctrină și jurisprudență, Ed. Lumina Lex, București, 2000.
15. M. Levaux, L'application de la loi fiscale - La valeur des circulaires administratives en droit fiscal, "Actualités du droit", Rev. Fac. de Droit Liege, nr. 3/1992.
16. J. Cl. Scholsem, Technique fiscale, droit fiscal et politique fiscale, *Analele Fac. de Droit din Liege*, 1985
17. I. Vida, I. Cristina Vida - Manual de legistică formală, Ed. Universul juridic, București, 2020.
18. J. van Steenwinckel, "Les avancées eu matière de protection des droits des contribuables a la lumière de la jurisprudence recente" RGF, nr. 1/2000
19. M. Eliescu, *Tratat de drept civil*, vol I, „ Partea generală”, coord. Tr. Ionașcu, Ed. Academiei, RSR, București, 1967
20. L. Mehl, P. Beltrame, Technique, politique et institutions fiscales comparées, PUF, Paris, 1994
21. C. David, O Fouquet, B. Plagnet, P.F. Racine „Les grands arrêts de la jurisprudence fiscale”, 4ème edition, Ed Dalloz, 2003
22. G. Dedeurwaerder „Theorie de l'interpretation et droit fiscal”, Ed Dalloz, 2010
23. O. Debat „La retroactivite et le droit fiscal”, Ed. Defrenois, Paris, 2006
24. Codul fiscal (Legea nr. 227/2015) și Normele metodologice.
25. Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015).
26. G. Kofler, M. Poiars Maduro, P. Pistone, *Human rights and taxation in Europe and the world*, I.B.F.D., Amsterdam, 2011.
27. Ekkerhart Reimer, Alexander Rust (coordonatori), „Klaus Vogel on Double Taxation Conventions” – ediția a IV-a, vol. 1, ed. Wolters Kluwer, 2015.
28. Ekkerhart Reimer, Alexander Rust (coordonatori), „Klaus Vogel on Double Taxation Conventions” – ediția a IV-a, vol. 2, ed. Wolters Kluwer, 2015

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Activitatea didactică aferentă disciplinei urmărește dobândirea de către doctoranzi a unor competențe care să asigure acestora aprofundarea teoretică a bazelor dreptului fiscal.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Evaluare cu notă, obținută prin verificarea scrisă (examen scris, constând în răspunsuri la întrebări din toată materia și rezolvarea unei spețe) și prin verificarea orală realizată prin intermediul referatelor prezentate de-a lungul semestrului, în	80%

		cadrul seminariilor (referate cu temă aleasă de doctoranzi dintr-o listă realizată de titularul cursului).	
10.5 Seminar / laborator	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Evaluarea activității de seminar se va pe baza referatelor prezentate doctoranzi (individual), fiecare proiect având o pondere de 50% din nota finală.	20%
10.6 Standarde minime de performanță			
Însușirea de către studenți a conceptelor de bază. Cunoașterea unor elemente din legislația specifică. Buna înțelegere a aplicabilității practice a legislației.			

Data completării:

24.09.2021

Titular curs (Semnătura):

Data avizării în departament

Director departament (Semnătura):